

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

16 päivänä toukokuuta 2013*

Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Erityinen toimivalta sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa — Usean henkilön osallistuminen samaan vahinkoa aiheuttavaan rajat ylittävään toimintaan — Mahdollisuus todeta alueellinen toimivalta sellaisen paikkakunnan perusteella, jolla muu kuin vastaajana oleva tekijä on toteuttanut tällaisen teon ("wechselseitige Handlungsortzurechnung")

Asiassa C-228/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Landgericht Düsseldorf (Saksa) on esittänyt 29.4.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 16.5.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Melzer

vastaa

MF Global UK Ltd,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano sekä tuomarit A. Borg Barthet, J.-J. Kasel, M. Safjan (esittelevä tuomari) ja M. Berger,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.7.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Melzer, edustajanaan Rechtsanwalt S. Volaric-Huppert, Rechtsanwalt F. Marzillier, Rechtsanwalt G. Guntner ja Rechtsanwalt W. A. Meier,
- MF Global UK Ltd, edustajanaan Rechtsanwalt C. Gierets,
- Saksan hallitus, asiamiehinnään T. Henze, K. Petersen ja J. Kemper,
- Tšekin hallitus, asiamiehinnään M. Smolek ja J. Vlácil,
- Portugalin hallitus, asiamiehenään L. Inez Fernandes,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

— Sveitsin hallitus, asiamiehenään D. Klingele,
— Euroopan komissio, asiamiehinään A.-M. Rouchaud-Joët ja W. Bogensberger,
kuultuaan julkisasiamiehen 29.11.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1) 5 artiklan 3 alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jonka asianosaisina ovat yhtäältä Melzer ja toisaalta MF Global UK Ltd (jäljempänä MF Global) ja joka koskee vahingonkorvausvaatimusta arvopapereiden termiinikaupasta aiheutuneiden vahinkojen perusteella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 44/2001 toisesta perustelukappaleesta ilmenee, että sen tavoitteena on sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi ottaa käyttöön ”säännökset, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa tuomioistuimen toimivaltaa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskevat säännöt ja yksinkertaistaa muodollisuudet, jotta niissä jäsenvaltioissa annetut tuomiot, joita tämä asetus sitoo, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön nopeasti ja yksinkertaisin menettelyin”.
- 4 Mainitun asetuksen 11, 12 ja 15 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”(11) Tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen ennustettavuuden on oltava hyvä, ja niiden on perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltainen tuomioistuin määräytyy pääsääntöisesti vastaajan kotipaikan perusteella, ja vastaajan kotipaikan tuomioistuin on aina toimivaltainen, lukuun ottamatta joitakin tarkoin rajattuja tapauksia, joissa riidan kohteen tai osapuolten sopimusvapauden vuoksi jokin muu liittymäperuste on oikeutettu. Oikeushenkilöiden kotipaikka olisi määriteltävä itsenäisesti yhteisten sääntöjen avoimuuden lisäämiseksi ja toimivaltaristiriitojen välttämiseksi.
(12) Asianmukaisen lainkäytön helpottamiseksi tai tuomioistuimen ja riita-asian läheisen yhteyden vuoksi tulisi olla vaihtoehtoisia toimivaltaperusteita vastaajan kotipaikan mukaan määräytyvän toimivaltaperusteen lisäksi.
— —
(15) Lainkäytön yhdenmukaisuus edellyttää, että rinnakkaiset oikeudenkäynnit saadaan mahdollisimman vähiin ja on varmistettava, ettei kahdessa jäsenvaltiossa anneta keskenään ristiriitaisia tuomioita. — —”
- 5 Toimivaltasäännökset sisältyvät asetuksen II lukuun.

- 6 Saman asetuksen II luvun 1 jaksoon, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, sisältyvän 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kanne henkilöä vastaan, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa, nostetaan hänen kansalaisuudestaan riippumatta tuon jäsenvaltion tuomioistuimissa, jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.”

- 7 Mainitun asetuksen samaan jaksoon kuuluvan 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisen jäsenvaltion tuomioistuimissa ainoastaan tämän luvun 2–7 jakson säännösten nojalla.”

- 8 Asetuksen N:o 44/2001 II luvun 2 jaksoon, jonka otsikko on ”Erityinen toimivalta”, kuuluvan 5 artiklan 1 ja 3 alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne toisessa jäsenvaltiossa:

- 1) a) sopimusta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimissa, missä kanteen perusteena oleva velvoite on täytetty tai täytettävä,
- b) jollei toisin ole sovittu, tätä säännöstä sovellettaessa kanteen perusteena olevan velvoitteen täytäntöönpanopaikka on:
 - irtaimen tavaran kaupassa se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä tavarat sopimuksen mukaan toimitettiin tai oli toimitettava,
 - palvelujen osalta se paikkakunta jäsenvaltiossa, missä palvelut sopimuksen mukaan suoritettiin tai oli suoritettava,
- c) jollei sovelleta b alakohtaa, sovelletaan a alakohtaa;

--

- 3) sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa sen paikkakunnan tuomioistuimissa, missä vahinko sattui tai saattaa sattua.”

- 9 Asetuksen samaan jaksoon kuuluvan 6 artiklan 1 alakohdan sanamuoto on seuraava:

”Jos henkilön kotipaikka on jäsenvaltiossa, häntä vastaan voidaan nostaa kanne myös:

- 1) jos asiassa on useampia vastaajia, siinä tuomioistuimissa, jonka alueella jollakin vastaajista on kotipaikka, edellyttäen että kanteiden välillä on niin läheinen yhteys, että niiden käsitteleminen ja ratkaiseminen yhdessä on toivottavaa, jotta kanteiden käsitteleminen eri oikeudenkäynneissä ei johtaisi ristiriitaisiin tuomioihin.”

Saksan lainsäädäntö

- 10 Saksan siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä BGB) 830 §:n otsikko on ”Tekijäkumppanit ja osalliset”, ja mainitussa pykälässä säädetään seuraavaa:

”1) Kun useampi henkilö on aiheuttanut vahingon yhdessä tehdyllä luvattomalla teolla, kukin heistä on vastuussa vahingosta. Näin on myös silloin, kun on mahdotonta määrittellä, kuka tekoon osallisista on teollaan aiheuttanut vahingon.

2) Yllyttäjät ja avunantajat rinnastetaan tekijäkumppaneihin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 11 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Weise Wertpapier Handelsunternehmen -niminen yritys (jäljempänä WWH), jonka kotipaikka on Düsseldorf (Saksa), otti puhelimitse yhteyttä Melzeriin ja alkoi toimia tämän neuvonantajana. WWH avasi Melzerille tilin MF Globalissa, joka on Lontooseen (Yhdistynyt kuningaskunta) sijoittautunut meklariyhtiö. MF Global suoritti tilillä Melzerin lukuun palkkiota vastaan termiinkauppoja.
- 12 Melzer maksoi tilille vuosina 2002–2003 yhteensä 172 000 euroa. MF Global maksoi tästä 9.7.2003 hänelle takaisin 924,88 euron suuruisen määrän. Melzer vaatii vahingonkorvauksena näiden määrien välistä erotusta eli 171 075,12:ta euroa.
- 13 MF Global laskutti Melzeriltä 120 Yhdysvaltain dollarin (USD) suuruisen välityspalkkion. Tästä määrästä se piti itsellään 25 USD ja siirsi WWH:lle 95 USD:n suuruisen erotuksen.
- 14 Melzerin mielestä WWH tai MF Global eivät ole selittäneet hänelle riittävästi termiinkauppojen riskejä. Hänelle ei myöskään ole annettu asiallista tietoa MF Globalin ja WWH:n välillä salaisista provisioista tehdystä niin kutsutusta kick-back-sopimuksesta ja tästä johtuvista eturistiriidoista. MF Global on Melzerin mukaan tämän vuoksi vahingonkorvausvastuussa avunannosta WWH:n tahallisesti ja hyvien tapojen vastaisesti aiheuttamaan vahinkoon.
- 15 Landgericht Düsseldorf katsoo, että Saksan tuomioistuinten kansainvälinen toimivalta on asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan perusteella perusteltu, sillä paikkakunta, jossa vahinko ilmeni, on Saksassa. Aineellisen vahingon, jota Melzer vaatii korvattavaksi, väitetään ilmenneen Saksassa, koska Melzer on suorittanut Saksasta käsin tilisiirtoja Lontoossa sijaitsevalle tilille ja koska hänen luottolaitoksen hallinnoiman tilinsä varoille on aiheutunut vahinkoa.
- 16 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ei kuitenkaan ole varma omasta asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohtaan perustuvasta toimivallastaan. Koska vahinko on ilmennyt Berliinissä eikä Düsseldorfissa, ratkaiseva olisi paikkakunta, jolla vahingon aiheuttanut teko tehtiin. Koska MF Global on toiminut yksinomaan Lontoossa, Düsseldorf voidaan ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan ottaa huomioon ainoastaan WWH:n toiminnan osalta.
- 17 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, että Saksan siviiliprosessilaissa sallitaan tekijäkumppaneiden tai avunantajien osalta keskinäisenä liittymänä vahinkoa aiheuttaneen teon tapahtumapaikkakunta ja että Melzerin relevantit väitteet huomioon ottaen kyseistä liittymää voitaisiin soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa.
- 18 Tässä tilanteessa Landgericht Düsseldorf on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan mukaista sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa asiassa toimivaltaista tuomioistuinta määritettäessä sallittua käyttää keskinäisenä liittymänä vahinkoa aiheuttaneen teon tapahtumapaikkakuntaa sen paikkakunnan määrittämiseksi, missä vahinko sattui, kun useampi henkilö on osallisena rajat ylittävässä sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevassa toiminnassa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 19 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyrkii kysymyksellään selvittämään, onko asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohtaa tulkittava siten, että siinä sallitaan tuomioistuimen toimivallan vahvistaminen sellaisen paikkakunnan perusteella, jolla on tehty useista oletetuista vahingonaiheuttajista yhden – joka ei ole asiassa asianosaisena – syyksi luettu vahingon aiheuttanut teko, suhteessa mainitun vahingon toiseen oletettuun aiheuttajaan, joka ei ole toiminut asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimialueella.
- 20 Mainittu tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyynnössään, että Saksan oikeudessa tunnustetaan tällainen mahdollisuus käyttää ”keskinäisenä liittymänä vahinkoa aiheuttaneen teon tapahtumapaikkakuntaa”. Kyseinen tuomioistuin tiedustelee näin ollen, onko mainittua sääntöä mahdollista soveltaa soveltuvin osin sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa.
- 21 Aluksi on huomautettava, että kansallinen tuomioistuin toteaa, että huolimatta siitä, että Melzerin ja MF Globalin suhde on luonteeltaan sopimussuhde, pääasiassa nostettu kanne perustuu yksinomaan sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskevaan oikeuteen. Nyt käsiteltävä kysymys rajoittuu näin ollen asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan tulkintaan.
- 22 On muistettava myös, että asetuksen N:o 44/2001 säännöksiä on tulkittava itsenäisesti käyttäen perustana sen järjestelmää ja tavoitteita (ks. mm. asia C-189/08, Zuid-Chemie, tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6917, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja yhdistetyt asiat C-509/09 ja C-161/10, eDate Advertising ym., tuomio 25.10.2011, 38 kohta, Kok., s. I-10269).
- 23 Tämän täsmennyksen jälkeen on korostettava, että asetuksen N:o 44/2001 II luvun 2 jaksossa on vain poikkeuksena sen 2 artiklan 1 kohdassa säädetystä sopimusvaltion, jonka alueella vastaajalla on kotipaikka, tuomioistuinten toimivaltaa koskevasta peruseriaatteesta määrätty eräistä erityisistä toimivaltaperusteista, joiden joukossa on kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 alakohdassa määrätty toimivaltaperuste.
- 24 Sen paikkakunnan tuomioistuinten toimivallan, missä vahinko sattui tai saattaa sattua, osalta on kyse erityistä toimivaltaa koskevasta säännöstä, joten sitä on tulkittava suppeasti ja sen ei voida tulkita koskevan muita kuin asetuksessa N:o 44/2001 nimenomaisesti tarkoitettuja tilanteita (ks. analogisesti em. asia Zuid-Chemie, tuomion 22 kohta).
- 25 Asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdassa olevalla ilmaisulla ”paikkakunta, missä vahinko sattui tai saattaa sattua”, tarkoitetaan joka tapauksessa yhtä hyvin vahingon ilmenemisaikaa kuin paikkaa, jossa tämän vahingon aiheuttanut kausaaliyhteydessä oleva tapahtuma on sattunut, joten vastaajaa vastaan voidaan kantajan valinnan mukaan nostaa kanne jommankumman paikkakunnan tuomioistuimessa (asia C-523/10, Wintersteiger, tuomio 19.4.2012, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Tältä osin oikeuskäytännössä on vakiintuneesti todettu, että asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdassa säädetty erityistä toimivaltaa koskeva sääntö perustuu riita-asian ja sen paikkakunnan tuomioistuimen, missä vahinko sattui tai saattaa sattua, välisen erityisen läheisen liittymän olemassaoloon, minkä vuoksi on perusteltua antaa toimivalta näille tuomioistuimille hyvään lainkäyttöön ja prosessin asianmukaiseen järjestämiseen liittyvien syiden perusteella (ks. em. asia Zuid-Chemie, tuomion 24 kohta ja em. yhdistetyt asiat eDate Advertising ym., tuomion 40 kohta).
- 27 Sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausta koskevissa asioissa sen paikkakunnan tuomioistuimella, missä vahinko sattui tai saattaa sattua, on yleensä parhaat mahdollisuudet ratkaista asia muun muassa riidan läheisyyden ja asian selvittämisen vaivattomuuden vuoksi (ks. vastaavasti asia C-167/00, Henkel, tuomio 1.10.2002, Kok., s. I-8111, 46 kohta ja em. asia Zuid-Chemie, tuomion 24 kohta).

- 28 Koska tämän tuomion 25 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tunnustetun liittymän yksilöinnin on näin ollen mahdollistettava sellaisen tuomioistuimen toimivallan vahvistaminen, joka on objektiivisesti katsoen parhaassa asemassa arvioimaan sitä, täyttyvätkö oikeuteen haastetun henkilön vahingonkorvausvastuun edellytykset, relevantin liittymän täytyy sijoittua sen tuomioistuimen toimialueelle, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu (ks. vastaavasti asia C-133/11, Folien Fischer ja Fofitec, tuomio 25.10.2012, 52 kohta).
- 29 Tästä on todettava, ettei esitetty kysymys koske sen paikkakunnan yksilöintiä, jossa vahinko on ilmennyt, vaan – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa – käsitteen ”paikkakunta, jossa kausaaliyhteydessä oleva tapahtuma on sattunut”, tulkintaa tilanteessa, jossa oikeushenkilöä ei ole haastettu ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen sellaisen teon perusteella, jonka se olisi tehnyt kyseisen tuomioistuimen toimialueella, vaan kolmannen osapuolen tekemäksi väitetyn teon perusteella.
- 30 Tilanteessa, joka on kuvailtu ennakkoratkaisupyynnössä ja jossa vain yksi väitetyn vahingon oletetuista aiheuttajista haastetaan tuomioistuimeen, jonka toimialueella hän ei ole toiminut, vastaajan toimintaan perustuva liittymä lähtökohtaisesti puuttuu.
- 31 Jotta tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu, voisi tällaisessa tilanteessa katsoa olevansa toimivaltainen asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan nojalla, sen olisi todettava, miksi kausaaliyhteydessä olevan tapahtuman olisi kuitenkin katsottava tapahtuneen sen toimialueella. Tämä edellyttäisi kuitenkin jo toimivallan tutkimista koskevassa vaiheessa sellaista arviointia, joka on samankaltainen kuin oikeusriitaan liittyvän aineellisen kysymyksen tutkimiseksi suoritettava arviointi.
- 32 Tällöin nousisi nimittäin esille kysymys muun muassa siitä, millä edellytyksillä tapauksessa, jossa kyse on useasta tekijästä, yhden tekijän toiminta voitaisiin lukea muiden tekijöiden syyksi siinä tarkoituksessa, että viimeksi mainitut tekijät voitaisiin haastaa siihen tuomioistuimeen, jonka toimialueella kyseiset teot on tehty. Koska kansallisiin oikeusjärjestyksiin ja Euroopan unionin oikeusjärjestykseen ei sisälly tällaista syyksi lukemista koskevaa yhteistä lähestymistapaa, asiaa käsittelevä tuomioistuin todennäköisesti hakisi johtoa omasta kansallisesta oikeudestaan.
- 33 Tätä osoittaa se, että vaihtoehto, jota ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pohtii, eli vahinkoa aiheuttaneen teon tapahtumapaikkakunnan valitseminen keskinäiseksi liittymäksi perustuu Saksan vahingonkorvausoikeuden sääntöön eli BGB:n 830 §:ään.
- 34 Kansallisten oikeudellisten käsitteiden käyttö asetuksen N:o 44/2001 osalta johtaisi erilaisiin ratkaisuihin eri jäsenvaltioissa, mikä aiheuttaisi haittaa tämän asetuksen johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan tavoitellulle tuomioistuimen toimivaltaa koskevien sääntöjen yhdenmukaistamiselle (ks. analogisesti asia C-543/10, Refcomp, tuomio 7.2.2013, 39 kohta).
- 35 Ratkaisu, joka perustuisi siihen, että liittymän yksilöinti riippuisi kansalliseen aineelliseen oikeuteen perustuvista arviointikriteereistä, olisi lisäksi ristiriidassa oikeusvarmuutta koskevan tavoitteen kanssa, koska aina sen oikeuden mukaan, mitä kulloinkin sovellettaisiin, henkilön toimintaa muussa jäsenvaltiossa kuin asiaa käsittelevän tuomioistuimen jäsenvaltiossa voitaisiin asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan mukaisen toimivallan määräytymisen kannalta joko pitää tai olla pitämättä kausaaliyhteydessä olevana tapahtumana. Tämä ratkaisu ei nimittäin antaisi vastaajalle mahdollisuutta kohtuudella ennakoida, mihin tuomioistuimeen hänet saatettaisiin haastaa.
- 36 Koska mainittu ratkaisu mahdollistaisi sen, että vahingon oletettu aiheuttaja haastetaan kausaaliyhteydessä olevan tapahtuman perusteella jäsenvaltion sellaiseen tuomioistuimeen, jonka toimialueella kyseinen tekijä ei ole toiminut, ratkaisu menisi pitemmälle kuin mainitussa asetuksessa nimenomaisesti esitetyt tilanteet ja olisi siten ristiriidassa asetuksen systematiikan ja tavoitteiden kanssa.

- 37 Tämän täsmennyksen jälkeen on huomautettava, että se, ettei tuomioistuimien, jonka toimialueella oletettu tekijä ei itse ole toiminut, voi todeta olevansa toimivaltainen kausaaliyhteydessä olevan tapahtuman perusteella, mitenkään vaikuta asetuksella N:o 44/2001 säädettyjen sekä yleistä että erityistä toimivaltaa koskevien sääntöjen ja muun muassa 5 artiklan 1 alakohdan soveltamiseen.
- 38 Vahinkoa aiheuttaneen teon tekijä voidaan näin ollen aina haastaa kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 alakohdan nojalla tuomioistuimeen, jonka toimialueella hän on toiminut, tai yleissäännön mukaisesti sen paikkakunnan tuomioistuimeen, jossa hänellä on kotipaikka.
- 39 Lisäksi on todettava, että – kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 53 kohdassa – tuomioistuimen toimivallan vahvistaminen sellaisia henkilöitä koskevien oikeusriitojen tutkimiseksi, jotka eivät ole toimineet asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimialueella, on edelleen mahdollista asetuksen N:o 44/2001 6 artiklan 1 alakohdan nojalla siltä osin kuin kyseisessä säännöksessä säädetty edellytykset, muun muassa edellytys siitä, että kanteet liittyvät toisiinsa, täyttyvät.
- 40 Edellä esitetystä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa yksi väitetyn vahingon oletetuista aiheuttajista on haastettu tuomioistuimeen, jonka toimialueella hän ei ole toiminut, asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohdan itsenäinen tulkinta asetuksen tavoitteiden ja systematiikan mukaisesti on esteenä sille, että kausaaliyhteydessä olevan tapahtuman voitaisiin katsoa tapahtuneen kyseisen tuomioistuimen toimialueella.
- 41 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohtaa on tulkittava siten, ettei siinä sallita tuomioistuimen toimivallan vahvistamista sellaisen paikkakunnan perusteella, jolla on tehty useista oletetuista vahingonaiheuttajista yhden – joka ei ole asiassa asianosaisena – syyksi luettu vahingon aiheuttanut teko, suhteessa mainitun vahingon toiseen oletettuun aiheuttajaan, joka ei ole toiminut asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimialueella.

Oikeudenkäyntikulut

- 42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 5 artiklan 3 alakohtaa on tulkittava siten, ettei siinä sallita tuomioistuimen toimivallan vahvistamista sellaisen paikkakunnan perusteella, jolla on tehty useista oletetuista vahingonaiheuttajista yhden – joka ei ole asiassa asianosaisena – syyksi luettu vahingon aiheuttanut teko, suhteessa mainitun vahingon toiseen oletettuun aiheuttajaan, joka ei ole toiminut asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimialueella.

Allekirjoitukset